

Notat

Høringsnotat om forslag til lov om ændring af lov om Det Økonomiske Råd og Det Miljøøkonomiske Råd

Dato
21-10-2025

(Implementering af dele af direktiv om krav til medlemsstaternes budgetmæssige rammer vedrørende uafhængige finanspolitiske institutioner)

Indholdsfortegnelse

1. Høringen	2
1.1. Høringsperiode.....	2
1.2. Hørte myndigheder og organisationer m.v.....	2
2. Høringssvarene	4
2.1. Generelle bemærkninger til lovforslaget	4
2.2. Økonomiske konsekvenser	5
2.3. Bemærkninger til de enkelte punkter i lovforslaget	5
2.3.1 Formandskabets kompetencer	5
2.3.2 Formandskabets opgaver	6
2.3.3 "Følg-eller forklar"-princippet	6
2.3.4 Evaluering af formandskabets rolle som uafhængig finanspolitisk institution.....	7
2.3.5 Øvrige bemærkninger.....	7
3. Lovforslaget i forhold til lovudkastet	7

1. Høringen

1.1. Høringsperiode

Et udkast til forslag til lov om ændring af lov om Det Økonomiske Råd og Det Miljøøkonomiske Råd har i perioden fra den 25. juni 2025 til den 21. august 2025 været sendt i høring hos en række myndigheder, organisationer m.v.

Udkastet til lovforslag blev den 25. juni 2025 endvidere sendt til Finansudvalget til orientering.

Herudover blev udkastet til lovforslag offentliggjort på Høringsportalen den 25. juni 2025.

1.2. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Nedenfor følger en alfabetisk oversigt over hørte myndigheder og organisationer m.v.

Ud for hver høringspart er det ved afkrydsning angivet, om der er modtaget høringssvar, og om høringsparten i givet fald har haft bemærkninger til udkastet til lovforslag.

Høringspart	Hørings-svar modtaget	Bemærk-ninger	Ingen bemærk-ninger
Akademikerne			
Arbejderbevægelsens Erhvervsråd			
Beskæftigelsesministeriet			
Brancheforeningen Cirkulær			
CEPOS			
CO-industri	X	X	
Danmarks Frie Forskningsfond	X	X	
Danmarks Nationalbank			
Danmarks Naturfredningsforening			
Dansk Arbejdsgiverforening	X		X

Dansk Erhverv	X	X	
Dansk Fjernvarme			
Dansk Vand- og Spildevandsforening (DANVA)			
Danske Regioner			
Danske Universiteter			
De Økonomiske Råds formandskab	X	X	
Dansk Industri			
Erhvervsministeriet			
Fagbevægelsens Hovedorganisation	X	X	
Finans Danmark			
Finansministeriet	X		X
Forbrugerrådet Tænk			
Friluftsrådet			
Green Power Denmark			
Justitsministeriet			
KL – Kommunale organisationer			
Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet			
Landbrug & Fødevarer			
Miljø- og Ligestillingsministeriet			
Ministeriet for Fødevarer, landbrug og Fiskeri			
Ministeriet for Grøn Trepert	X		X
Skatteministeriet			
SMVdanmark			

Særligt sagkyndig Anna Piil Damm			
Særligt sagkyndig Berit Hasler			
Særligt sagkyndig Maria Knoth Humlum			
Særligt sagkyndig Mette Termansen			
Særligt sagkyndig Mogens Fosgerau			
Særligt sagkyndig Torben M. Andersen			
Udenrigsministeriet			
WWF Verdensnaturfonden			

2. Høringssvarene

Nedenfor gengives de væsentligste punkter i de indkomne høringssvar om udkastet til lovforslag.

Økonomiministeriets bemærkninger til høringssvarene, herunder om der er foretaget ændringer i anledning af høringssvarene, er skrevet med kursiv.

Under pkt. 3 er det opsummeret, hvilke ændringer der er foretaget i forhold til det udkast, som har været i offentlig høring.

Samtlige høringssvar er vedlagt særskilt.

2.1. Generelle bemærkninger til lovforslaget

De Økonomiske Råds formandskab (formandskabet) bakker op om implementeringen af EU-direktivet om skærpede krav til uafhængige finanspolitiske institutioner.

Dansk Erhverv er enige i behovet for en stærk uafhængig finanspolitisk institution og udtrykker ønske om større kompetencer hos De Økonomiske Råd inden for analyser vedrørende den samfundsøkonomiske værdi af bedre sundhed og hele uddannelsesområdet.

Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH) er overordnet set positiv over for lovændringerne.

Økonomiministeriet konstaterer, at der generelt er opbakning til lovforslaget, og bemærker, at der er lagt op til en direktivnær implementering med lovforslaget.

2.2. Økonomiske konsekvenser

Formandskabet, FH, CO-industri og Dansk Erhverv anfører, at De Økonomiske Råd ikke har fået tilført tilstrækkelige økonomiske ressourcer over tid, og at en række opgaver er blevet nedprioriteret som følge af reducerede bevillinger, herunder arbejdet med at overvåge produktivitetsudviklingen.

I forlængelse heraf foreslår FH, CO-industri og Dansk Erhverv, at bevillingen til De Økonomiske Råd øges.

Herudover bemærker formandskabet, at EU-direktivets krav om, at uafhængige finanspolitiske institutioner skal sikres tilstrækkelige, stabile ressourcer til effektivt at kunne udføre deres opgaver, ikke nævnes i lovforslaget.

Økonomiministeriet bemærker indledningsvist, at statslige myndigheders bevilling fastlægges i finansloven. Direktivets bestemmelse om, at uafhængige finanspolitiske institutioner skal sikres tilstrækkelige og stabile ressourcer, ligger således uden for lovforslagets rammer.

Økonomiministeriet bemærker, at De Økonomiske Råd ved finansloven for 2025 fik tildelt et ekstraordinært bevillingsløft på 1,8 mio. kr. årligt og frem til sikring af fortsat opgavevaretagelse. Derudover er De Økonomiske Råd ikke omfattet af Økonomiministeriets besparelser i regi af Det flerårige statslige arbejdsprogram, hvor regeringen vil hente administrationsbesparelser for mindst 5,5 mia. kr. frem mod 2030.

Høringssvarene giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

2.3. Bemærkninger til de enkelte punkter i lovforslaget

2.3.1 Formandskabets kompetencer

Danmarks Frie Forskningsfond udtrykker bekymring for, at ordskiftet fra "nationaløkonomisk kyndige personer" til "personer med indsigt i nationaløkonomi, herunder med generelle kompetencer inden for makroøkonomi, offentlige finanser eller budgetmæssig forvaltning, hvoraf den ene skal være særlig kyndig i samspillet mellem økonomi og miljø" kan skabe tvivl om, hvorvidt det ikke nødvendigvis skal være videnskabelige medarbejdere (professorer) inden for nationaløkonomi, der udgør formandskabet af De Økonomiske Råd.

Formandskabet anerkender, at der er behov for justeringer, så formandskabet formelt opfylder de faglige krav til en uafhængig finanspolitisk institution med hensyn til kompetencer i makroøkonomi og offentlige finanser mv. Formandskabet understreger vigtigheden af, at ændringerne ikke reducerer de fagøkonomiske krav til et nyt medlem af formandskabet.

Økonomiministeriet anerkender, at ordlyden vedrørende formandskabets kompetencer kan give anledning til tvivl om, hvorvidt de fagøkonomiske krav

til et nyt medlem af formandskabet reduceres, selvom det ikke var hensigten med den ændrede formulering.

Der foretages en tekstnær rettelse, således at lovens oprindelige formulering om at formandskabet består af "nationaløkonomisk kyndige personer" genindsættes som erstatning for "personer med indsigt i nationaløkonomi".

2.3.2 Formandskabets opgaver

Formandskabet giver udtryk for, at formandskabet i dag ikke foretager en eksplicit vurdering af regeringens fremskrivninger af makroøkonomien, ligesom det efter formandskabets opfattelse er uklart, hvad det indebærer at vurdere, om de nationale budgetmæssige rammer er konsekvente, sammenhængende og effektive.

Økonomiministeriet bemærker, at formandskabet som led i deres nuværende rolle som finanspolitisk vagthund foretager vurderinger af de offentlige finanser og giver anbefalinger til finanspolitikken. Disse er baseret på De Økonomiske Råds egne makroøkonomiske prognoser, men tager udgangspunkt i regeringens annoncerede politik.

Afviselser mellem formandskabets og regeringens vurdering af finanspolitikken kan både afspejle forskellige vurderinger af den økonomiske udvikling (og den underliggende makroøkonomiske prognose) og af behovet for finanspolitiske tiltag i den givne situation. På den baggrund må det lægges til grund, at det allerede i dag vil komme til udtryk i formandskabets anbefalinger til den økonomiske politik, hvis formandskabet har en anden vurdering af den økonomiske udvikling end den, der ligger til grund for finanspolitikken. Forskellene i vurderingen vil i praksis kunne tydeliggøres ved en sammenligning af de enkelte prognoser.

Økonomiministeriet kan endvidere bemærke, at opgaven med at vurdere, om de nationale budgetmæssige rammer er konsekvente, sammenhængende og effektive, der efter lovforslaget foreslås tillagt formandskabet, blandt andet indebærer en afdækning af, hvorvidt den nationale lovgivning (budgetloven) medfører overholdelse af EU-traktatens krav til underskud og gæld. Det fremgår desuden af lovforslagets specielle bemærkninger til § 1, nr. 8. Disse krav omfatter, at underskuddet på den faktiske saldo ikke overskrider 3 pct., samt at den offentlige bruttogæld ikke overstiger 60 pct. af BNP.

Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

2.3.3 "Følg-eller forklar"-princippet

FH finder det positivt, at "følg-eller-forklar"-princippet vedr. budgetlovens korrektionsmekanisme og bestemmelser om exceptionelle omstændigheder skærpes, men er undrende over for, at indførelse af en tidsfrist ikke også vedrører formandskabets vurderinger af de adfærdsforudsætninger, der anvendes af ministerierne ved udarbejdelse af konsekvensvurderinger af økonomisk-politiske tiltag.

Økonomiministeriet har noteret sig bemærkningen, der imidlertid ligger uden for rammerne af dette lovforslag, idet formandskabets vurderinger af ministeriernes adfærdsforudsætninger ikke reguleres af direktivet.

Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

2.3.4 Evaluering af formandskabets rolle som uafhængig finanspolitisk institution

Formandskabet er positiv over for, at der med lovforslaget foreslås, at dets varretagelse af rollen som uafhængig finanspolitisk institution underlægges ekstern evaluering hvert sjette til ottende år. I den forbindelse foreslår formandskabet, at det kan overvejes, om evalueringen skal omfatte alle formandskabets opgaver.

Økonomiministeriet kan hertil bemærke, at direktivet alene indebærer et krav om en ekstern evaluering i relation til formandskabets opgaver som uafhængig finanspolitisk institution. Det udelukker imidlertid ikke, at der i forbindelse med en evaluering kan foretages en vurdering af, hvorvidt det er relevant at evaluere formandskabets øvrige opgaver.

Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

2.3.5 Øvrige bemærkninger

Formandskabet bemærker, at formandskabets uafhængighed og kapacitet til at løse sine opgaver er påvirket af den politiske beslutning i 2018 om at udflytte størstedelen af sekretariatet til Horsens.

CO-industri anfører, at udflytningen af sekretariatet til Horsens alt andet lige må antages at have skadet De Økonomiske Råds produktivitet, da løbende videnudveksling med forskningsmiljøerne og formidling af både rådernes arbejde og oplysning af den bredere offentlige debat efter organisationens opfattelse kræver tilstedeværelse i København.

Økonomiministeriet har noteret sig bemærkningerne, som ikke giver anledning til ændringer af lovforslaget.

Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer af lovforslaget.

3. Lovforslaget i forhold til lovudkastet

Økonomiministeriet har foretaget en sproglig rettelse i lovforslagets § 1, nr. 3, samt enkelte ændringer af sproglig, redaktionel og lovteknisk karakter i lovbetænkningerne.